

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-10763/2015-ERU

V Praze dne 19. února 2016

Č. j. 10763-3/2015-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. KO-10763/2015-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **Hošek autodoprava s.r.o.**, se sídlem Nová Ves 9, 267 63 Zaječov, IČ: 2746993, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2015 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost Hošek autodoprava s.r.o., se sídlem Nová Ves 9, 267 63 Zaječov, IČ: 2746993, ve věci (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 2. září 2015 v době okolo 8:30 hodin v obci Dešenice, část Milence, před domem č. p. 4, prostřednictvím strojního mechanismu (bágru zn. Caterpillar 315 D) zemní práce související s opravou odvodnění místní komunikace, při kterých došlo k poškození středotlakého ocelového plynovodu DN 50 (dále jen „plynárenské zařízení“), a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 15 000 Kč** (slovy: patnáct tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 09216.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 09216.

Odůvodnění

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona bylo dne 24. listopadu 2015 doručeno odevzdání věci Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, územního odboru Klatovy, obvodního oddělení Nýrsko (dále jen „Policie ČR“), č. j. [REDAKCE] k projednání možného spáchání správního deliktu, k němuž došlo dne 2. září 2015 obci Dešenice, část Milence, před domem č. p. 4, při provádění zemních prací, během nichž bylo působením strojního mechanismu poškozeno plynárenské zařízení.

Po prostudování podkladů obsažených v doručeném spisovém materiálu dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

Z předaného spisového materiálu bylo zjištěno, že zemní práce spočívající v hloubení výkopu uložení štěrbínového žlabu pro odvod dešťové vody z místní komunikace prováděl právě účastník řízení. Účastník řízení tyto práce prováděl jako zhotovitel v rámci úpravy předcházející rekonstrukce místní komunikace, neboť původní odvodnění žlabem ze žulových kostek bylo z dopravního hlediska nevyhovující. Objednatel prací byla společnost Silnice Horšovský Týn a. s., IČ: 45359164. Investorem veškerých prací byla obec Dešenice.

Dle vyjádření pana [REDAKCE], zaměstnance místně příslušného správce plynárenského zařízení, které bylo zaznamenáno do protokolu Police ČR dne 2. září 2015, č. j. KRPP-142313-4/TC-2015-030416, ohlásil objednatel zemních prací předem svůj záměr realizovat tyto práce provozovateli distribuční soustavy. Místně příslušný správce plynárenského zařízení vydal k záměru stanovisko č. [REDAKCE] spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenských zařízení. V těchto podmínkách bylo uvedeno, že zemní práce strojním způsobem není možné provádět uvnitř ochranného pásma plynárenského zařízení, tj. ve vzdálenosti menší než 1 m od plynárenského zařízení. Správce plynárenského zařízení také provedl vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu.

Pan [REDAKCE], zaměstnanec objednatele zemních prací, který řídil jejich realizaci z pozice stavbyvedoucího, do úředního záznamu o podaném vysvětlení č. j. KRPP-142313-13/TC-2015-030416 Policii ČR dne 3. září 2015 potvrdil, že vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo místně příslušným správcem provedeno dne 27. května 2015. Pan [REDAKCE] dále uvedl, že dne 8. července 2015 na jeho žádost správce plynárenského zařízení v některých úsecích vyznačení trasy plynárenského zařízení v terénu obnovil. Zda bylo vyznačení trasy obnoveno i v místě, kde následně k poškození plynárenského zařízení došlo, však neuvedl. Pan [REDAKCE] rovněž potvrdil, že si je vědom zákazu provádění zemních prací strojním způsobem uvnitř ochranného pásma plynárenského zařízení.

Pan [REDAKCE], který zajišťoval technický dozor investora, do úředního záznamu o podaném vysvětlení č. j. KRPP-142313-16/TC-2015-030416 dne 14. září 2015 také potvrdil, že veškeré stavební činnosti probíhaly na základě schválené projektové dokumentace, jejíž součástí byla vyjádření správců technické infrastruktury. Dále rovněž potvrdil, že v celém zájmovém území bylo provedeno vytyčení veškerých podzemních vedení včetně plynárenských zařízení.

Pan [REDACTED], zaměstnanec účastníka řízení, který obsluhoval strojní mechanismus v době, kdy k poškození plynárenského zařízení došlo, dle úředního záznamu o podaném vysvětlení č. j. KRPP-142313-8/TČ-2015-030416 ze dne 2. září 2015 uvedl, že na existenci plynárenského zařízení v místě, kde měl provádět zemní práce, jej nikdo neupozornil. Pan [REDACTED] dále sdělil, že v tomto místě nebylo ani viditelné vyznačení průběhu trasy zařízení v terénu. V komunikaci nebyly vidět ani žádné uzávěry plynu. Pan [REDACTED] však do úředního záznamu o podaném vysvětlení také uvedl, že tyto uzávěry bylo vidět mimo komunikaci.

Dne 2. září 2015 v době okolo 8:30 hodin došlo v obci Dešenice, část Milence, před domem č. p. 4, při provádění zemních prací strojním mechanismem (bagrem zn. Caterpillar 315 D) k poškození plynárenského zařízení.

Pan [REDACTED] dle úředního záznamu o podaném vysvětlení ze dne 2. září 2015 k okolnostem poškození plynárenského zařízení uvedl, že dne 2. září 2015 v obci Dešenice, část Milence, před domem č. p. 4, hloubil bagrem zn. Caterpillar 315 D dle zadání stavbyvedoucího výkop napříč místní komunikací. Výkopové práce zahájil přibližně v 8:00 hodin. Hloubka výkopu byla více než 50 cm. Během výkopových prací, poté co provedl výkop v délce asi 2 metrů, vytrhl lžící bagru plynovodní potrubí.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo ihned nahlášeno složkám integrovaného záchranného systému a jejich prostřednictvím místně příslušnému správci, který zajistil následnou opravu poškozeného plynárenského zařízení. V důsledku vzniklého poškození došlo dle Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDACTED] ze dne 3. září 2015 a Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení číslo hlášení v [REDACTED] ze dne 2. září 2015 k úniku 1548 m³ zemního plynu do ovzduší. Únik trval 180 minut. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo rovněž k přerušení dodávky zemního plynu 11 konečným zákazníkům po dobu 8 hodin.

Ze zprávy o zásahu Hasičského záchranného sboru Plzeňského kraje, ev. číslo [REDACTED], id. číslo [REDACTED], ze dne 2. září 2015, která je součástí předaného spisového materiálu vyplývá, že se účastník řízení aktivně, a to i s využitím strojního mechanismu podílel v souladu s udělenými pokyny na odstraňování následků poškození plynárenského zařízení a minimalizaci dalších škod.

Objednatel prací veškeré náklady vzniklé provozovateli distribuční soustavy v souvislosti s poškozením plynárenského zařízení uhradil.

K okolnostem spáchání správního deliktu pan [REDACTED] v rámci podávání vysvětlení Policii ČR dne 2. září 2015 uvedl, že se domníval, že v místě, kde zemní práce strojním způsobem prováděl, se žádné plynárenské zařízení nenachází.

Pan [REDACTED] se k poškození plynárenského zařízení dle úředního záznamu Policie ČR o podaném vysvětlení ze dne 3. září 2015 vyjádřil tak, že to byl on, kdo určil na základě zadání technického dozoru investora místo provádění zemních prací. Pan [REDACTED] dále uvedl, že pracovníci, kteří měli výkop provádět, včetně pana [REDACTED], zaměstnance účastníka řízení, byli o tomto pracovním úkolu informováni v předstihu několika dnů. Dle mínění pana [REDACTED] byla jednou z příčin poškození plynárenského

zařízení i skutečnost, že se plynárenské zařízení nacházelo jen asi 70 cm pod úrovní terénu nebo možná i méně.

Dle veřejně přístupných údajů z Živnostenského rejstříku je účastník řízení držitelem platného živnostenského oprávnění pro obor činnosti přípravné a dokončovací stavební práce, specializované stavební činnosti.

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě vyjádření zaměstnance účastníka řízení a dalších v předaném spise obsažených podkladů pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 2. září 2015 okolo 8:30 hodin v obci Dešenice, část Milence, před domem č. p. 4, strojním mechanismem zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Správní orgán v rámci řízení zjistil, že existence plynárenského zařízení v oblasti, kde zemní práce strojním způsobem prováděl, byla účastníku řízení známa. Účastník řízení dle předaného spisového materiálu sám uvedl, že se mimo komunikaci, přes kterou měl provést výkop, nacházely uzávěry plynu. Účastníkovi řízení však nebylo známo, že trasa plynárenského zařízení vede i v místě, kde následně prováděl pomocí strojního mechanismu výkopové práce.

Dle ust. § 91d odst. 1 energetického zákona právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. Pro vyloučení pochybností správní orgán účastníka řízení upozorňuje, že s ohledem na dikci tohoto ustanovení odpovědnost účastníka řízení vzniká v posuzovaném případě již samotným porušením právní povinnosti, bez ohledu na to, zda účastník řízení toto porušení zavinil, či nikoliv. To v plném rozsahu platí i v případě, že činnost, při které došlo k poškození plynárenského zařízení, prováděl zaměstnanec účastníka řízení, neboť činnost zaměstnance je činností prováděnou na náklady a odpovědnost zaměstnavatele.

Dle veřejně přístupných údajů z Živnostenského rejstříku je účastník řízení držitelem platného živnostenského oprávnění pro obor činnosti přípravné a dokončovací stavební práce, specializované stavební činnosti.

Účastník řízení je tak bezpochyby osoba znalá a disponující takovou kvalifikací, aby mohl a měl vědět, že je povinností toho, kdo hodlá v určitém zájmovém území výstavby provádět zemní práce, zjistit si informace o možném průběhu podzemních i nadzemních vedení, s tímto průběhem se seznámit a učinit vhodná opatření k tomu, aby nedošlo k poškození těchto vedení.

Účastník řízení také věděl, že zemní práce bude provádět v obci, v zastavěném území, kde bezpochyby vzhledem k charakteru jeho činnosti existuje zvýšené riziko střetu s inženýrskými sítěmi. Účastníkovi řízení bylo dokonce známo, že v oblasti, kde má prostřednictvím strojního mechanismu hloubit výkop, jsou pouhým pohledem vidět části plynárenské distribuční soustavy (uzávěry plynu).

Účastník řízení se však i za těchto okolností spoléhal jen na skutečnost, že od objednatele prací neobdržel před zahájením zemní prací žádné informace o možném výskytu plynárenského zařízení a že v místě nebyly viditelné stopy po vyznačení průběhu trasy plynárenského v terénu. Účastník řízení se navíc na tyto skutečnosti spolehl přesto, že údaje o existenci zařízení, k jehož poškození došlo, mohl získat v předstihu od objednatele prací, nebo technického dozoru investora. Správní orgán rovněž konstatuje, že údaje o existenci zařízení, k jehož poškození došlo, lze také jednoduše získat dálkovým přístupem prostřednictvím internetu.

Je tedy zřejmé, že účastník řízení nevyložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení kategorického zákazu poškození plynárenského zařízení jakoukoliv činností v ochranném pásmu či mimo ně, zabránil. Správní orgán má tak za prokázané, že účastník řízení při svém jednání neuplatnil takovou míru obezřetnosti a opatrnosti, která by jej odpovědnosti za spáchaný správní delikt zbavila. Nadto správní orgán uvádí, že postup účastníka řízení v posuzovaném případě nelze vzhledem ke zjištěným skutečnostem chápat jako bdělý postup ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

Nad rámec výše uvedeného správní orgán ještě účastníka řízení upozorňuje, že zákaz poškození plynárenského zařízení jakoukoliv činností v ochranném pásmu i mimo ně, se vztahuje na veškerá plynárenská zařízení bez výjimky a tedy i bez ohledu na to, jak hluboko jsou tato zařízení skutečně uložena a zda jsou vybavena příslušnými ochrannými prvky.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, neboť v jeho jednání lze shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť právě aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení a úniku plynu.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchaní správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Při stanovení výše pokuty postupoval správní orgán v souladu s ust. § 91d odst. 2 energetického zákona.

Účastník řízení zahájil v místě, kde k poškození plynárenského zařízení došlo, zemní práce strojním způsobem, aniž by jakkoliv usiloval o bližší zjištění skutečného průběhu trasy tohoto zařízení v terénu. Vzhledem k tomu, že si byl účastník řízení vědom, že v dané lokalitě jsou viditelné známky existence plynárenského zařízení, považuje tuto skutečnost správní orgán za okolnost, která závažnost spáchaného správního deliktu zvyšuje.

K poškození plynárenského zařízení došlo přímým působením strojního mechanismu. Také tuto skutečnost hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnost.

Jako výrazně polehčující okolnost hodnotí správní orgán také skutečnost, že poškození plynárenského zařízení bylo nejen neprodleně nahlášeno místně příslušnému správci tohoto zařízení, ale účastník řízení se aktivně podílel na odstraňování následků svého jednání.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenských zařízení je třeba konstatovat, že následky (typ poškozeného plynárenského zařízení, množství uniklého zemního plynu, počet odstavených konečných zákazníků) správního deliktu byly v tomto konkrétním případě významnější a závažnost spáchaného správního deliktu lze z tohoto pohledu proto hodnotit jako vyšší.

Správní orgán při ukládání pokuty jako další výrazně polehčující okolnost zohlednil, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a porušil tak právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé.

Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu pouze ve výši, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. u samotné spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení